

Este de trei ori in septimana: Mercuri-a,
Vineri-a si Domineca, cand o colá intréga,
cand numai diumetate, adeca dupa momentul
imprejurarilor.

Pretul de prenumeratiune:

pentru Austria:
pe an intrég 8 fl. a. v.
" diumetate de an 4 " " "
" patraru " " 2 " " "
pentru Romania si Strainetate:
pe an intrég 16 fl. v. a.
" diumetate de an 8 " " "
" patraru " " 4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corespun-
dinti a-l nostri, si d'adrepul la Redactiune:
Josefstadt, Langeasse Nr. 43, unde
sunt a se adresa si corespundintiele, ce privesc
Redactiunea, administratiunea sau speditur'a
câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cel
anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de inte-
res privat — se raspunde cate 7 or. de linie
repetirile se fac cu pretu scadut. Pretu
timbrului cate 30 or. pentru una data, se
antecipa.

Viena 20 maiu /1 iunie 1867.

Contrarii nostri in politica, contra-
rii nationalitatei romane, ne credu a fi
slabi fórte, capaci numai a uitá din tre-
cutu veri o aspiratiune nobila, salutaria,
daca am avut'o. Vremu se atingemu acé
despre cestiunea Transilvaniei. Fratii
magiari crediura cá ei senguri sunt d'a-
junsu a duce acésta tíera la Pesta, for'a
ascultá graiulu romaniloru, crediura cá
ajunge unu comisariu ung. la Clusiu pen-
tru a face pre romani se-si uite de auto-
nomi'a patriei loru, pentru carea la 1848
lasara in batalie la 40,000 de capete.

Candu contrarii ne judeca astfelu,
a buna séma o facu acést'a in credinti'a
cá apesarile de cari ni-au facutu parte
nainte de 1848 vor fi sterpitu din noi
veri ce sentiú si doru de libertate, éra
absolutismulu democraticu alui Bach ne
va fi inspaimentatu de democratia.

Inse poporulu romanu din Transil-
vani'a si acum ca de multe ori dede de
mintiuna aceste presupuneri ale straini-
loru. La comisariulu reg. in Clusiu ve-
nira cu deputatiune din cottulu Turdei,
in frunte éra si neobositulu Dr. Ratiu, o
spusera verde in fatia cá romanii vor
autonomi'a patriei loru.

In caletori'a sa prin tíera, comisa-
riulu mái avú ocaziune se cunósca acestu
poporu romanu, pre catu adeca lu póte
cunósce unu omu strainu care nu-i pre-
cepe limb'a.

Fiindu comisariulu la Sibiu, ni se
tramise de acolo urmatoriulu telegramu,
cu datulu 29 maju (mercuri) care inse
numai acum'a lu potemu produce, cáci
d'atunci n'a aparutu fóia. Éca contien-
tulu telegramului:

Comisariulu regescu a sositu ieri aici, a-
stadi o deputatiune imposanta romana din
scaunu i predece unu memorandu, cerendu au-
tonomi'a si redeschiderea dietei de la 1863.
Responsulu comisariului fu aspru si resolutu,
uniunea e fapta complinita, din partea roma-
niloru nu i se facura ovatiuni. Pléca mai departe
catra Blasiu.

Romanii prin acést'a si-au facutu
detorinti'a, si ei vor gustá respectulu de
care se bucura popórale ce-si precepu
interesele proprie si lucra pentru ele.
Cumca responsulu comisariului n'a fostu
favorabile, acést'a n'are se ne supere,
sciindu cá drepturile nu se perdue catu
numai candu insesi subiectele renuncia
ori si-perdu facultatea de a le posiede.

Dar neci renunciarea, neci perde-
rea facultatei naturali nu incapu cu cre-
dinti'a ce avemu in puterea de viétia a
nationalitatei nóstre. Suntemu departe
de renunciare, nu vom ajunge neci candu
la ea, cáci dorinti'a pentru autonomia e
cu multu mai generala, mai inradecinata
in spiretulu nisuintieloru romane. O re-
petimu, e mai generala de catu ca o cor-
poratiune ori unu individu se i se póta
opune, aiba veri ce popularitate, aiba
popularitatea unui Temistocle, si delocu
ce nu e pentru autonomia, a perdutu to-
tulu, va fi silitu a se retrage in viétia
privata ca unu Sulla dupadictatura, daca
va vol se incunjure essiliulu unui Temi-
stocle, cáci de securu opiniunea publica

romana va decretá essilarea din senulu
nationalitatei. — Fie-ne permisu a le
tramite acestea la adres'a unor ablegati
Transilvaneni in diet'a din Pest'a, cari
prin rescriptu chiamati fiindu acolo la
incoronatiune si regularea referintieloru
publico-juridice, nu-si pregeta a luá par-
te si in alte afaceri, casí cum individuali-
tatea politica a Transilvaniei n'ar mái
esiste. —

Incoronatiunea pre semne se va a-
mená mái multu de cum se presupunea,
cáci comisiunei insarcinate cu redigirea
diplomei inaugurali i lipsesce actulu de
renunciatiune alu M. Sale Ferdinandu.
Diet'a va trebui se gasésca modulu a de-
laturá scrupulii legitimitiloru. —

Senatulu imperiale si-va renecepe
siedintiele luni ce vine, luandu in desba-
tere proieptulu de adresa gatitu de co-
missiune. Acestu proieptu e pre catu se
póte de golu. In nr. ven. lu vom cunósce
mai pre largu.

Cestiunea familie latine.

Diariulu „Ladige“ ce se publica la Ve-
rona in Italia, in numerii sei de la 25 si 26
maju a. e. ni aduse duoi artiele ce tratéza de
spre federatiunea natiuniloru latine, scrisi de
pén'a ilustrului literatu d. Vegezzi-Rusca. In
si unu unu Torino (a unu, i unu) itepto
ducendu mai la vale intregi acesti artiele, spe-
rámu a face servitiu causei, dandu ocaziune
cetiitoriloru a judecá supra acestei idei. Scopulu,
precum l'am vedutu si in societatea neo-latina,
e curatu scientificu, de cultura, civilizatiune,
desvoltarea nationalitatei, desclinitu confirma-
rea consciintiei despre un'a si aceea-si origine
a natiuniloru din famili'a latina, — noi numai
asié potemu se-lu precepemu, éra in politica nu
se va mesteca, nu va dechiará resbelu neci unei
sisteme, neci unui guvernú, se nu-si faca ini-
mici esistintiei sale. Dupa ce apoi acésta con-
sciintia va fi confirmata de ajunsu, catu opi-
niunea publica in natiunile latine se se mani-
feste pentru federatiunea guverneloru loru, a-
tunci se vor federá acele guverne cari vor vol,
vor afá cu cale, se vor senti constrinse de
panslavismulu ce amenintia cultura Europei.
Pentru guverne, federatiunile sunt purure bine
venite, cáci nu turbura pacea si li asecura esi-
stinti'a. Domnitorii nemtiesci n'au fostu mai se-
cure de catu in fóst'a confederatiune nemtiesca,
si Austri'a tienea multu la participarea sa in
acea confederatiune si tindea a intrá in ea cu
catu mai multe tieri. Daca ide'a atinsa se va
desvoltá pana la federatiunea guverneloru la-
tine, atunci Austri'a carea are si tieri romanesci,
cu acestea eventualminte va poté intrá in a-
cea federatiune, dupa ce adeca prin o ougetare se-
riósa si fora de preocupatiune va gasí — pre-
cum credemu — cá asemene pasu i-ar fi plau-
sibilu. Noi romanii am dobandí pentru cultura,
nationalitate, limba, potend'o ferí de presiunea
strainismeloru. Éca aci artielii din cestiune:

I.

Torino 21 maiu.

Russi'a cu espusetiunea sa etnografica sla-
va in Mosc'a, tinde a face cu incetulu in Mosc'a
unu congrésu a diferiteloru natiuni slave, pen-
tru a reduce asié in actu politicu conceptulu
intellectuale desvoltatu, — sunt acum la trei-
dieci de ani, — de Palacki, Safarik si Kollar,
literati chei, adeca boemi.

Fu unu tempu in care Germani'a si Fran-
ci'a capetara destulu de grele temeri de pansla-
vismulu sub egemoni'a rusésca, si si-propusera
atunci a-i opune pangermanismulu si panla-
tinismulu.

La Parisu cati-va publicisti incepura a
patrociná unu asemene proieptu si in Itali'a
erá fundata de cati-va la Torino una societate
neo-latina cu asemene tianta, si se estinsese
degia in Roman'i'a si in Portugali'a, candu din
causa mutarei capitalii, impartindu-se mem-
brii cei mai influinti, si cei ce erau mai aptivi
si aveau mai mare influintia, societatea se di-
solva; neci se mai poté recompune.

Stergendu-se acestu focularu de aliantia
intre natiunile latine, se nascura opusetiunatii,
si in Franci'a pseudo-liberalulu domnu Joly,
in cartea sa: *Le principe des nationalités*
(Parisu 1863) se puse a combate cu tóte mani-
erele de sofisme, in interesulu predominiei
francesci, ori-ce federatiune a popóraloru latine.

Divergintiele nascute intre Franci'a si
Prusi'a venira a dovedí catu de reu a nime-
ritu Joly.

Daca dupa invingerile prussiane ar fi
fostu incheiata asemene federatiune, Itali'a s'ar
fi aflatu in oblegamentulu de a sustiené dreptu-
rile Franciei, si spriginulu Russiei in favórea
Prussiei n'ar fi inspiratu temeri, pentru cá ea
(Franci'a) ar fi avutu pentru sine Itali'a, Spa-
ni'a, Portugali'a, Roman'i'a si póte inca si Gre-
ci'a si Epirulu, casí natiuni mai multu legate
de gintile latine de catu de cele slave, si capa-
ci a impedece Russi'a in ocuparea intregi
Turcii europene si in nisuinti'a a castigá dom-
ni'a a supra Constantinopolei ne-slave.

Din neferiore, pentru statulu actuale po-
liticu alu natiuniloru latine e mai anevoia fe-
deratiunea loru, de catu pentru cea a alu nati-
uniloru slave,

Aceste ultima sunt tóte dependenti a
esceptiunea Russiei; deci dens'a póte a le abate
la sine, e fórte d'ajunsu si asié de numerosa de
intrece ins'a-si tóte cele lalte natiuni slave
reunite.

Celo latine, in adeveru, esceptiunandu
cati-va romani si italieni, sunt nedependenti,
inse diferinti'a mare in gradulu libertatei de
carca se bucura, impedece una federatiune
intima.

Spani'a constitutiunala de nume si despo-
tica in fapte, si ultra-papista, nu se póte uní cu
Itali'a unde majoritatea mare voiesce pre Pap'a
numai pontefice si nu rege; respinge a stringe
legaminte cu Roman'i'a de cultulu greco-sisma-
ticu si se inspaimenta de federatiunea cu poteri
cari lasa pres'a libera.

Franci'a din partea sa, amica Papei, aré-
ta cá are delicatetia pentru Austri'a, cu restrin-
gerile libertatii prese si a dreptului de asocia-
tiune nu se póte asociá neci scopuriloru liberale
italiane neci celoru retrograde spaniole.

De aceea unu panlatinismu pentru a se
stabilí, ar vol nainte de tóte ca o revolutiune
se schimbe nu numai form'a de guvernú ci si
dinasti'a necoregibila spaniola, si ca Napoleone
se concéda suditiloru sei acea libertate ce ei re-
clama, si ce elu nu va intardiá a concede.

Catu pentru Spani'a, e anevoia a prevedé
candu va ajunge la libertate, inse daca Fran-
ci'a se va bucurá de presa libera, atunci Spa-
ni'a aflandu-se intre dóue state intr'adeveru li-
bere, adeca intre Franci'a si Portugali'a, va fi
constrinsa a urmá calea celoru dóue sorori.

Atunci constituirea panlatinismului va fi
lesne, va fi dorita, si popórale latine vor fi in
stare a-si tutelá independinti'a comuna, precum
si a impedece famili'a slava (cea inca cerbicioáa
in fati'a civilizatiunei) d'a se estinde pana la
Constantinopole si-d'a amenintia a ne face se
recademu in epócele in cari suveranii despu-
neau despre suditii lorú casí despre bunurile
mobile.

Altintre daca federatiunea nu e inca e-
fectuabila, tempulu catu e de acceptatu trebe
se-lu folosimu in respandirea cugetului, in casti-
garea opiniunei publice.

Daca la Mosc'a se face o espusetiuno et-
nografica slava, de ce in Itali'a se nu se faca in
anulu venitoriu un'a latina? Oh de ni-ar fi
dat'a s'o deschidemu in Rom'a, s'ar inteti multu

realizarea acestu pactu de familia etnicu, care
ar redá gintiloru latine primatulu in lume!

Mi reservu a intorná la acestu obieptu
pentru dóue motive. Unulu e cá din Roman'i'a,
Transilvani'a si din Banatu primescu epistóle
ce me indémna a cercá tóte pentru a conduce
la o federatiune a gintiloru latine; altu motivu
e, pentru a pune in vedere nisuintiele apriate
si ascunse ale Russiei d'a impinge la rescóla pe
slavii austriaci si turcici, ca asié se-si gatésca
calea catra realizarea testamentulu de la Petru
celu Mare publicatu in memorialulu cavalieru-
lu Dr. Eon (Parisu 1866). V. R.

II.

Torino 23 maiu.

Candu vi scriamu despre federatiunea
gintiloru latine, nu credeamu cá planulu d'a
instituí comitete pentru respandirea conceptu-
lu ar fi degia facutu de altii si in alte natiuni.

Totusi e asié. Diurnalulu de Bucuresci
Trompeta Carpatiloru ne infórma cá s'a
infintiatu degia acolo unu comitete cu acésta
nisuintia, si Albin'a de Viena reproduce acestu
anunciu si-lu recomanda. Io asiú vol deci ca se
se faca a renvié in Itali'a societatea neo-latina
cu comitete speciaii in tóte cetatile mai mari,
ingrigindu-se a castigá ca un'a din gazetelesale
se primésca a supra-si a luptá pentru efectua-
tiune.

In adeveru sunt multi in Itali'a cari n'au
aplecare pentru o aliantia cu Franci'a, preve-
diendu cá noi mai putieni la numeru si inca
nu constituiti fórte, vom fi mai multu de catu
veri candu mancinii acelei notinte natiuni. Io
acésta obieptiune e lesne a raspunde cá nea-
flandu-se Itali'a sengura in fati'a Franciei, ei
unita cu cele lalte natiuni latine, uniunea ace-
stor'a ar impedece ca temperat'a egemonia fran-
cesa se se transfórme in suzeranitate.

Voiu repeti cá afora d'acést'a, federatiu-
nea pentru acum nu se póte efectuí, trehuindu
se-i precéda in Franci'a concessiunea de liber-
tati constitutiunali, si in Spani'a caderea guver-
nului actualu. Aceste schimbari nu potú intar-
diá multu intru implinirea lorú, pentru cá ve-
demu degia guvernulu imperiale cediendu na-
intea opiniunei publice in ordinamentulu mili-
tari si in substitutiuni (surogatiuni) si de unu
tempu se face totu mái accentuatu limbagiulu
diurnaleloru ce ceru asié-numitulu *couronne-
ment de l'édifice*, si din foile publice de Por-
tugali'a, Franci'a, Belgiu si Anglitiér'a cunós-
cemu cá revolutiunea in Spani'a nu va intar-
diá multu a erumpe.

Dreptaceea, repetiescu, trebue folositu
tempulu constituindu comitete cari se potú de-
giá pune in relatiune cu cele din Roman'i'a.
Daca se considera cu cata ardóre, cu cata ma-
estria natiunile slave, afora de cea polaca, facu
propaganda panslavistica si cum desbatu degia
proiepte de predominie si proclama cu tonu
inaltu cá a sositu epoc'a in care, — precum fa-
mili'a germana in evulu mediu urmá celei la-
tine in domnirea lumii, — ginteá slava si-va
estinde domni'a sa de la pasulu de Behring
pana la cea de Gibraltar, mi pare cá nu e
tempu de perdutu pentru a stringe unu pactu
de familia a gintiloru latine din Europ'a, nu
pentru a impune celoru nemtiesci si slave, ci
pentru a-si tutelá propri'a independintia, gat'a
fiindu ele purure a se uní cu acele pentru a
respandi in gintile uralice civilizatiunea propria
a gintiloru ariane din Europ'a.

Cosmopolitismulu predicatu de unii e o
utopia. E degia anevoia a uní in o vointia tri-
burile diferite ce compunu una natiune, anca
mai anevoia a federá natiunile sorori, si cu
multu mái anevoia anca amicéti'a intre federa-
tiunile de genti ale unei acelei-a-si familie.
Stadiulu primu unitivu, celu nationalu, e catva
percursu, la alu doile trebue se ne abatemu a-
cum'a, fii nostri vor avé de implinitu alu trei-
le carela va inchide pentru todeun'a templulu
lui Janu. Atunci intro natiuni nu vor mai fi

alte lupte, de catu celo de progresu unitariu, scientificu, industriale, si de civilizatiune.

V. R.

De la diet'a Ungariei.

Siedint'a casei reprezentantiloru din
28 maiu.

(+) Dupa aretarile indatinat, intre cari aflamu ca deputatul J. Boieru din Vingarau a repausatu, urmara unele verificatiuni, apoi veni la ordinea dilei proiectele ministeriale.

Referintele comisiunei centrale recomanda suspendarea alegerei palatinului sub cuventu ca acesta institutiune intre impregiurările de fatia nu e realizabila. — Referintele minoritatei inse sustiene nemodificarea legiloru din 1848 si prin urmare e contra acestui proiectu.

Opiniunea minoritatei se sustiene de C. Tisza, carele propune ca inca nainte de inoronare se se aléga palatinulu; in asemenea intielesu vorbi B. Halász, Bözörményi si Bonis, in fine Deák partinesce opiniunea majoritatei si numai de catu se incepu votisarea.

Asemene se primira si cele lalte proiecte ministeriale fara ca se fie supuse unei desbateri mai momentose.

In fine se decide ca votisarea finala asupra proiectelor primite se fie in siedint'a venitória de vineri.

Epistol'a lui Ludovicu Kossuth catre Franciscu Deák.

Paris, in 22 maiu 1867.

(r.) „Amice! Permite-mi acestu cuventu pentru suvenirea acelu trecut care, in decursulu lungu alu esilarii amare, sub apasarea mare de ingrigirea patriei si a familiei, mi a remasu pururea santu.

Noi nu eram numai ómeni de unu principiu, ci si amici in intielesulu nobilu alu cuventului, in decursulu etatei celei mai frumose barbatesei, candu amendoi propasiamu intr'o direptiune pe calea detorintei patriotice.

In preser'a schimbariloru de la 1848 amendoi veghiamu la drepturile natiunei, candu ca colegi in ministeriu in contielegere comuna cu preser'a regimulu de guvernare, ca „nependint'a, — cuprinsu fiindu aici si conducerea de sine, nependinte, libera de ori si ce influentia straina a afaceriloru financiale si de resboiu, — se se recunósca in publicu si se se dec.“

Si in urmarea acestei pretensiuni legale in convoie am declaratu regimulu din Viena ca: „in contielegere cu natiunea suntem otariti, nerevocabilu, se nu lasamu pentru ori care pretiu neci catu e unu firu de peru din autonomi'a natiunei magiare si se respondemu amiceitiei confederatiloru cu asemenea amiceitia, era neamicitiei se-i damu repressiune legala.“

Pre curundu sosi momentul in care trebu se alegemu, daca se indeplinu otarirea nerevocabila de a dá repressiune legala, séu daca se primimu, fara opunere, lovitur'a de morte pe care volnic'a o destiná pentru viet'a natiunala si de statu a patriei nóstre.

Tu, pentru ca n'ai avutu incredere in puterea natiunei nóstre, alesesi retragerea.

Eu me pusei in sirulu acelora cari, incrediendu-se in Ddieu, drepturile lor si in sine insisi, respunsera atacului neamical cu repressiune legala, precum noi dechiarasemu la olalta in numele natiunii.

Acea fóia ce natiunea magiara in urmarea acestei otariri o adause in cartea istoriei, — nu este fara lauda. Si desi sub apasarea nelegala de arme a unei poteri mari straine a succesu tradarii a sguđu increderea propria a natiunei nóstre si a-i móia man'a prin increderea sguđuita — totusi eroismulu cu care natiunea si a aperatu drepturile sale a fostu admiratu de lume, caderea nemeritata o remunerá cu simpatia, si revelatiunea gigantica a capacitatii de viet'a a natiunei nóstre — pana la a carei succesu a lipsitu numai putiena permanenta — in totu casulu a avutu succesu ca precumu in politic'a poteriloru mari, asiá si in consentirea popóraloru natiunea magiara, chiar dupa caderea ei, va fi numerata intro factorii capaci de viet'a si cari au óre care destinu, cu cari (factori) istoria europeana in progresulu ei are se póte refuieá, se conteze, si carora logic'a istoriei li promite venitoriu, numai de cumva ei senguri pe sine cu mana sinuogatoriá nu se voru sterge din sirulu factoriloru de sine statatori ai istoriei.

Mare invingere este acést'a, amice, pe care a o sacrá, este pecatu! Si natiunea care si intre astfelu de impregiurari a fostu in stare a-si castigá acesta pusetiune, merita celu putieniu ata'ta ca conducatori ei, intru apararea autonomiei si intru aducerea in validitate a drepturiloru ei, se nu se indoiesca despre puterea ei.

Pre cum atunci in momentulu in schimbabiloru s'au despartitu cáile nóstre, asiá remasera despartite si in decursu lungu de 19 ani, pana in diu'a de astadi.

Io devenii unu retacitu in lume fara patria; — Tu capetasi rol'a de conducatoriu inco-majoritatii elementelor decidiatorié. Dara cu acesta rola de conducatoriu primisi totodata mari oblegaminte si responsabilitate nespusu de mare. Pe cáile nóstre desbinate puntulu de manecare si calea nóstra sunt diferite si mai asiú poté dice contrarie.

Dara nu poti dice ca ti am statu in cale; nu poti dice ca am nisuitu a-ti pune in cale greutatile tale séu ati confundá calcululu teu.

Intre altele sum patriotu, sórtea natiunei mi jace la inima. Si in urmare acestui interesu, acestei detorintie, am petrecutu neintreruptu, activitatea ta ca cíve, sperandu din candu in

candu, ingrigitu adesea, cu atentiune totdeun'a — dar am tacutu.

Acum'a graiescu catra tine, graiescu in publicu, pentru ca vedu — cu o judecata des-teptata prin apasarea aniloru si a suferintieloru, vedu ca natiunea nóstra, aflandu-se in pusetiunea gingasia a abdice de drepturile ei, aluneca in periculu, mai multu ca periculu, in perire.

Candu cotisemu adresele tale din 1861 cari au reversatu ata'ta gloria supra numelui teu, am cautatu alinare si am aflu in acelu cu-ventu ca din autonomi'a natiunei si din drepturile-i constitutionale, pe cari le ai adusu nainte nu cu mai putiena barbatia de catu intieptiune, nu vei lasá neci pentru ori ce pretiu catu e unu firu de peru macar.

Caci te am cunoscutu de atare, care prin mesura si detiernuresco cerculu dorintieloru sale, care cu seriositate cantaresce cerint'a sa; dara pe urma, romane neschimbatu langa acelu dreptu pe care astfelu cantarindu-lu, l'a pretinsu.

Pe mine — care in óre cari conlegaturi eugetu a fi neimpeccabile contrarietatile, nu m'a multiamitu granit'a ce ai facutu; dar am potutu intielege ca, daca natiunea nóstra sub conducerea ta va ajunge la aceea granita pe cale pacica, va avé causa se nu cuteze mai departe pe cont'a altoru suferintie mai mari; de cumva inse n'ar ajunge, eugetamu ca terenulu i remane liberu pentru venitoriu, nefindu sacratu nici care dreptu. — Dara tu senguru diceai, si aveai cuventu: ca dreptulu ce l'a rapitu volnic'a se póte luá inderetru, si numai aceea este perdutu de ce natiunea sengura a abdisu.

Credu ca nu me insielu, afirmandu ca aceea influentia mare nemai audita, ce o ai in cerculu natiunei, este urmarea acelu puntu de manecare pe care ti l'ai alesu la 1861. Si credu ca nu smintescu, afirmandu ca chei'a poterei immense morale ce o ai in mani-ti, este acolo ca instinctivitatea popóralu necorruptu te eugeta inca pre tine, — conducatoriulu pe terenulu recastigarei drepturiloru natiunale pe cale pacica — a fi inca si acum pe bas'a de dreptu din 1861.

Dara de multu nu mai stai pe aceea. Din puntulu de manecare alu recastigarii drepturiloru ai ajunsu pe terenulu lunecosu alu sacrarii drepturiloru, si pentru ca fiecare puntu de manecare se duce pe acestu terenu astfelu, catu cu adunca dorere trebuie se intrebu: din autonomi'a natiunale ce mai remane de sacrificatu? ce mai romane din tóte drepturile ce forméza asiguranti'a si esistinti'a vietii de statu constitutionale, si cari (drepturi) in pusetiunea propria a patriei nóstre sunt de pretiu cu multu mai mare de catu candu le ar avé atari tieri, acaro cu domnitoriu nu este si domnitoriu alu tieri, cari (tieri) deci nu sunt espuse la astfelu de periclitari ca potu fi deposite la instruminte pentru interese straine?

Toemai cetescu in díarie cele 6 proiepte

de lege ce ministeriulu le a asternutu dietei la 18 l. c.

Percurgu cu mintea pana in sfersitu elaboratulu pentru causele comune care are se se intarésca mai antaiu intre acestea, care (elaboratu) nesmintitu ca ucide pusetiunea de sine statatoriá a patriei nóstre, conlegandu-o, cu monaricia austriaca intr'un corpu.

Mi facu socotéla despre puterea estensiva a acelora lalte 5 proiepte de lege. Si in foiele magiare cari in acesta privintia partinesou parere ta vedu o agitatiune ce nisuesce a sfarimá institutiunea comitatensa — acesta última ancora de sperantia a patriei nóstre — se o alungo din pusetiuna ei ca scutitória a politice si constitutionei tierii, deprimandu-o pana la birou de administratiune.

Vediendu si cumpanindu-le pe aceste tóte, am causa se intrebu: ce felu de dreptu essentialu, constitutionalu ce felu de sigurantia constitutionala se mai sustiene, cu care natiunea nóstra pentru sacrarea ei s'ar mistificá celu putieniu — nu vreu se dicu mangaiá — cumca inca mai e natiune, mai e constitutionala?

Armat'a magiara se decretéza de armata intregitória a imperiulu austriacu, si nu numai subordinarea si conducerea ei, ci folosirea ei se detrage de la responsabilitatea ministeriulu magiaru, lasandu-se la dispusetiunea unu regimu ce nu este responsabilu dietei ungare.

Dreptulu de a esaminá si votá bugetulu militaru se detrage dietei ung., si se imbraca cu acestu dreptu delegatiuni comune, supunendu-se deci intrevenirei, votarii si decisiunei straine.

Prin acést'a natiunea nóstra perde asiguranti'a cea mai insemnata, cea mai practica din viet'a unu statu constitutionalu. Perde aceea facultate, ca natiunea se póta infraná de sine si pentru interesele ei propria acelu dreptu de resboiu care revérse ata'ta nefericire asupra popóraloru, séu ca se póta controlá relatiunile internationalé.

Din operatulu pentru afacerile comune, retacendu nu numai decisiunile ce vatema autonomi'a tierii si esistinti'a ei ca statu natiunalu, ajunge daca amintescu numai aceste dóce fapte oomplinite, ca se nu se póta negá ca Ungaria e despoiata de tóte atributtele mai nalte ce dau unei tieri unu tipu de statu: ca ea (Ung.) are acatana de interese straine, de urce in causele cele mai momentose nu póte decide de sine sengura, fara intrevenire straina; cumca ministeriulu ung. ce este condamnatu la o rola fórte de rondu, nu este mai multu deplinu nependinte, si cumca fatia cu aceste sacrari de drepturi diet'a Ungariei nu va fi de catu o adunare inmultita comitatensa.

Acestea sunt fapte atatu de evidente si nu potu fi combatute prin nici unu felu de intieptiune legistica, in catu eugetu ca te asiú vatemá daca asiú presupune numai ca intieptiunea-ti cópta si sentiu-ti patrioticu ti ar face ilusiumi supra poterei estensive aloru.

FOISIORA.

La momentulu lui

Georgiu Pop'a

(Trimisa din partea societatei de leptura
a jun. stud. de la gimn. rom. de Beiusiu.)

Catu vomu fi inca purtati iz lume
De valulu vietii, de alu sortii ventu
Vomu siopti gelnicu dragulu teu nume,
Cu unu adio, la-lalu teu momentu!
V. Alessandri.

Susu de-asupr'a noptii in haina-aurina

Lun'a propasiá

Si culmiloru mute, salbe de lumina,
Veselu impleteá.

Ventulu linu de séra dulce la suflare,

Dulce la sioptitu,

Desmerdá prin siópto si prin sarutare
Plaiu' nteneritu.

Césuri indieite! candu prin bel'a fire

Farmcandu plutescu

Glasuri acordate pe divine lire,
De coru angerescu.

Tempulu fantasiei! . . . splendidele stele

Tainicu siopotescu.

In tufariulu verde mandre filomele

Amorosu vorbescu.

Si 'n a noptii taina blanda, maestósa,

Ce acumu domniá:

Intr'unu cuibu de arbori, lun'a aurósa,

Óre ce priviá?

A chiamat'o dorulu, se compatimésca

Unu dragutiú lasatu?...

Ori a filomelei doina angerésca,

Chipulu i-a schimbatu?

Caci din ochi revérse limpedi lacremióre

P'a livadei flori,

Si din fétia-i pare lunecandu palóre

Pe dalbi crinisiori.

Éta, nu-e mirare ca se-indoiosiéda

Si se pléca 'n plansu...

Doinicu e spectaculu, care-i traieréda

Sufletulu patrunsu!

Multa cale ambla lun'a caletória,

Multe-a mai veditu,

Dar asié o scena tristu patrundiétoria

Raru i-au aparutu!

Éca . . . cinci fintie gingasie, frumóse

Stau lang'unu momentu;

Tóte-su idealuri, tóte-su gratióse,

Tóte plangu oftandu.

Un'a-e o matróna draga, sficiósa,

Cu chipu obositu,

Galfeda la fétia . . . tempuri fortunóse

Desu o-a cuplesitu.

Urm'a suferintiei lungi si desperate

Stá pe fruntea ei,

Casi-o cétia nógra cu aripi lasate,

Susu pe colnicei. —

Cele lalte-su patru candidé fetióre,

Patru angerasi . . .

Fetie mai fantasté, mai incantatorié,

Ochi mai dragalasi,

Nece visulu magicu, de idei divine

Candu e inspiratu,

Nu póte se nasca; — astfelu de virgine,

In ceriu s'au creatu!

Tóte stau doióse pe langa colina,

Sub unu tristu bagrinu

Ramurile triste, blande se inchina

La a loru suspinu.

Fragedele fire ale ierboi grase,

Se lipescu cu doru

De genunchi albastri, cari gingasiu se lasa

Pe verde covoru.

Hainele de doliu, haine vestaline,

Cadu pe trupulu loru,

Cum in di de véra pe mandre gradine,

Neguri se coboru.

Tóte-su intieptate de sageti profunde . . .

Cine li-a infisu? . . .

Sórtea-invidiósa . . . arculu hidrei erunte . . .

Dens'a a permisu

Mortii furiose se si-implante fierulu,

Intr'unu falnicu senu —

Intr'unu senu in care si-versase ceriulu,

Totu ce-avú divinu.

Si-acumu unde-e pomulu, care mai nainte,

Recurosu umbriá?

Din a carui frupte se nutriá o ginte,

Si se reveniá? . . .

Éta-lu in terenulu negrei vecinicia . . .

Elu e darematu . . .!

Cele cinci fintie gemu cu gelnicia,

Gemu neincetatu . . .

Dup'o-ingenuchiare, cam indelungata,

Resuffandu cu greu,

Falnic'a matróna se scóla, se 'ndrépta

Merousiú, merenu;

Si p'a sale budie plino de machnire

Undulezu usioru

Gelnice accente, tainica cáire,

Glasu eschiamaioriu:

* *

„Amare chinuri au se innece

Pre paseric'a, ce-abié sosindu

La cuibu, in gura cu apa rece —

Si-afta puilulu pre veci dormindu.

Aprige ace inghimpatóre

Are dorerea ce-o sentiu si eu . . .

Sum maiculitia multu iubitóre . . .

Éta momentulu . . . si-unu fiiu alu meu!

Marétia fire câtu esti de drépta,

Tu cruti paltinulu no 'mbreraniu;

Dar mórtea, mórtea . . . ea nu ascépta

S'ajunga capulu incaruntitu.

S'a ruptu paltinulu, prop'ta potinte,

De langa - alu mamei braicu obositu,

Inse Tu — dorere — n'ai incredere in puterea natiunii, si mangaiandu-te cu acea ca vietia si impregiurarile voru linisc' urmarile, acceptezi a sacra drepturi, pentru ca se mantulesci ce cugeti ca se pote mantui, caei osi'a politice tale se susesce pre langa acea „ca trebuie se se primisca ce se pote lua, fiindu ca mai multu nu se pote ajunge.“

Dara chiar acest'a este in contra careia io trebuie se protesteu in numele dreptului precum si alu politice.

Din astdfeliu de punctu de manecare a pune la periculu sörtea natiunii, este sminta si aici ca e permis.

O natiune pote suferi lovitura, dara neci intr'unu casu nu este permis a se indoi despre speranti'a ca drepturile ei se voru aduce in validitate, si era-si pentru ca ore care dreptu alu ei nu pote numai de catu se intre in validitate, nu este permis a abdica de elu de buna voia, pontru totdeuna.

Acesta abdicera este sminta, si inca astfeliu, ca neci impregiurarile nu o rectific.

Permite-mi, se-ti aducu aminte de cele recente.

Ce'a ce elaboratulu pentru afacerile comune sacrificia acum pentru asi'a nimit'a integritate a imperiului si pentru pusetiunea lui de putere mare, ace'a in esenti'a ei este chiar ce'a de la 1848 s'a pretinsu de la noi ca ultimatu, nainte de ce a intratu Jelaciö in tie'ra.

Erä ultimatu, amice! era ultimatu ce noue, se capaci de apeare, ni se intinse pe ascutiulu armiloru. Si spre inaintarea lui era atiatu dorerosulu reshelu civicu contra nöstra, armat'a invasiunala stetea in siru la graniti'a terii nöstre.

Si fatia cu acestu periculu d'en naintea nöstra aflatu-s'a in ministeriulu den care amenoi eram membri, fost'a in dieta macar numai o tuce care aceste pretensiuni ce acum se primira cu atat'a prevenire, se le fic aflatu demne macar numai pentru a le lua la desbatere?

Nu s'a aflatu. Ministeriulu intregu, Tu si Eötvös tocmä asi'a cu mine, si eu tocmä ca diet'a tierii am re'ndrumatu cu indignatiune pretensiunea nelegala, ce pretindea sinuciderca natiunala. Tu te retrasesi, Eötvös merse in stramatare, nainte de resulare; eu m'am otaritu spre apeare, sacraea pretinsa a drepturiloru inse cu o subscriseramu neci unulu.

Veni 1861. Austri'a era acum nesmintitu mai poterica de catu la 1867. Ce ai respunsu la pretensiunile noioite? Te indrumu la adresele tale. Atunci cunoosciä sanctiunea pragmatica in tocmä casu acum; dar ti aduciai aminte de artic. 10 din 1790; si la pretensiunea nelegala ai respunsu cu pretensiune de dreptu, de dreptu completu; si in privinti'a afaceriloru de interesu comunu (ce potu esista chiar si intre tieri cu totulu desbinat si cu atatu mai lesne intre tieri ce recunosc pe unulu si acelasi monarcu) ai äsu ca din candu in candu tier'a le va delibera

de sine, dupa cumu dreptulu va aduce cu sine, loialu, dupa cum a faotulu totu de un'a.

Si acum te invoiesci cu ce'a ce atunci cugetai ca nu e neci permis neci sila a primi?

Acum'a, dupa Sadova, acumä dicei ca trebuie se premimu, ca nu este prospectu pentru mai multu.

Nu potu intieleg!

Eu, care domnitoriloru natiuniloru nu li acordu nici candu ca li permisü s'eu suntu siliti a sacra drepturi, am nisuitu, in catu sta in puterea unui barbatu, a me afunda cu cugetulu in pusetiunea Ta si nu sum in stare a descoperi neci umbr'a de la necesitatea-ti paruta; dara vedu ca natiunea magiara si alege tocmä acelu momentu in care se se indoiasca despre posibilitatea de a si recastiga validitate completa a drepturiloru ei de statu, acelu momentu dieu, candu fiecare natiune, de la Angli'a cea mare pana la Cret'a cea mica, sentiesce ca spiritulu timpului, direptiunca lui si relatiunile politice sunt favorabile pentru recastigarea drepturiloru s'eu pentru desvoltarea acestora.

In astfeliu de timpu abdice Ungaria de drepturile cele mai scumpe de statu ale ei, abdice astfeliu, abdice degradandu-se la instrumentu de astfelu de politica care inimicesce pe vecinii nostri pe cei de la apusu casu pe cei de la resaritu; deslegarea multiemitöria a cestiunei interne a natiunaltatiloru, impacarea cu Croati'a o face neposibila, si fatia cu tulburarile Europei ce se prevedu apropiandu-se face tier'a nöstru obiectu la care se tientöscä ambitiunile rivale.

Si daca me intreb, ce este ce'a ce natiunea nöstra primesce ca remuneratiune pentru atatea sacrificie? vedu ca dens'a capeta: deobligamentulu pentru a dá militia spre servirea intereselorü straine se se prefaca generalu; vedu 1000 si cateva sute de milione fl. detori'a statulu, si prin acesta secularisarea dariloru nestergibile, la acaroru imputinare, fic catu de mica, sub atari impregiurari — neci ca se pote cugeti.

Si, ca se umplu pocalulu pana la margine, mai vedu ca proieptele asternute de regimu culegu cate o förte mica bomba de margaritariu de legile den 1848, ce au mai remasu dupa atat'a sacrare de legi.

Patri'a nöstra, si tocmä dens'a are mare lipsa de asigurantiä pentru constitutiunea ei. Acest'a lipsa ni o spune cu voce nalta, in urechi, esperinti'a — ne propria, trista, cuventulu admoniatoriu alu istoriei de seculi 3 si jumeate. Atunci, pentru ca se avem astfeliu de garantii, am inarticulat in legi ca diet'a nu se pote desfiintiä panu nu s'a otaritu bugetulu. Si ministeriulu ung. se invoiesce ca si acesta garantii se se sterga din legi! Si pentru ce? pentru ca se pote dá casu in care acesta garantii ar poté stingheri puterea intru inlatirea ei. Acolo era gard'a natiunala. Institutiunea cea mai nevinovata din lume, fatia cu o putere ce respectöza legea. Ea esto chiar si scutitorulu

celu aptu alu ordinei, a siguritatei personale si reale, pentru ca ea pe acestea le pune sub scutulu propriu alu poporulu. Dar in esenti'a acestei institutiuni este ore-ce ce pote servi de freu poterii, ca ea se nu cuteze a incorda pre tare ord'a ce canta a volnicia. Si pentru ca acest'a se afla in trensa, ministeriulu voiesce se sterga gard'a natiunala.

Nu credu ca se tiene de missiunea dietei a dá la parte impedecarileceobstau poterii intru desvoltarea volniciei. — Nu poterca are lipsa de garantii, ci poporulu; si cu nu credu ca deobligamentulu generalu de militia, in legatura cu poterca de dispusetiune asupra militiei care (potere) este denegata ministeriului, institutiunea gardei natiun. n'ar face trebuintia in privinti'a garantiei.

Legea a inzestratu poporulu din confiniulu militarü cu niste drepturi politice. Ministeriulu — in locu se desvölte aceste drepturi, ce este legatu si de statuitu, propune stergerea lorü, spre deriderea secului nostru. Si acest'a o face chiar atunci, candu Croati'a, a carei impacare este atatu de dorita, voiesce ca asecurarea pusetiunei politice a confiniulu militarü se se primisca chiar intre puntele diplomei inaugurale!

Preste totu luat, proieptele de lege asternute din partea ministeriului sunt atatu de contrarie cu conditiunile de vietia a esistintiei de statu a Ungariei; se conlovescu intr'atata cu intentiunea politica de care s'a tienutu natiunea nöstra, neschimbatu, in timpu de 300 si jumatate ani sub impregiurari favorabile si nefavorabile, si pe care tinere de ea ministeriulu o pote multiamä natiunii ca mai esista; suntu atatu de contrarie timpului in care traimu, fatia cu coniecturele europene; in estensivitatea lorü sunt atatu de periculöse si atatu de nemotivate neci prin necesitate, neci prin silintia, neci prin pusetiunea casei austriaco domnitöie, ba nici prin calculatiunea cea mai simpla politica, in catu nu asiü fi in stare a admirä din destulu cum se pote dá ministeriu, care cutöza a primü respunsabilitatea acestoru propunerü, decumva minist. nu ar seä ca convoirea Ta, si prin tine si a dietei, i este asecurata nainte.

In cetu se develescu secretele pertratariiloru cu Viena. Asi'a se pare ca ar fi faptu pregatitu, si diet'a tierii are numai acoä chiamare ca se registreze faptulü complinitu.

Eu inse in faptulü acest'a vedu mörtea natiunii, mitienu de detorintia a-mi intrerupte tacerea, nu pentruca se togianescu, ci pentru ca in numele lui Ddieu, alu patriei si alu tempulu din urma rogandu se te provooc: cauta in giuru cu priviro de barbatu mai inaltu de statu, cantaresce urmarile ce remanu, spre cari conduci patri'a care trebuie se traiasca pe candu ösele nöstre de multa vor fi putredite; patri'a in care n'avemu se iubimu numai momentulu peritoriu alu presintelui, ci trecutulu neschimbatu precum si venitoriu de apröpe. — Nu duce natiunea pe acelu punctu de pe care ea nu mai pote fi maiest'ra vinitoriulu!

Am incaruntitu in seol'a suferintiloru avute de esperiinte, sub apesarea aniloru si in ingrigiri. Din mine nu graiesce interesulu personalu, nu iritatiunea, neci indemnulu d'a me face insemnatu. In privinti'a persönei mele n'am nemic'a d'acceptatu, n'am nemic'a de doritu neci de la natiune neci de la vietia. Dara peptulu meu nutresce si va nutri pana la mörte-mi, poteri tinere pentru sentiulu de detorintia fatia cu patri'a mea.

Acestu sentiu de detorintia me indemnä se graiescu. Scusa-me in dragulu isvorului din care isvori.

De cumva liniscirea succesulu nu o asiü poté duce cu mine in gröpa, dä-mi celu putienu voia se ducu macar speranti'a despre venitoriuulu patriei mele.

Nu indemnä patri'a spre astfeliu de sacraei ce i rapescu chiar si acesta sperantiä!

Seiu, ca rolele Cassandriane sunt nenul-tiamitörie. Considera inse ca Cassandra a avutu dreptu!

Ludovicu Kossuth.

Cernauti 26 maiu 1867.

Cu multa mangaiare am cetitu scirea adusa in nr. 52. alu pre'tiuitulu diuariu alu DTale, ca si limb'a romana a resunatu indata la inceputu in sal'a senatulu imperialu si anume din rostulu pre demnulu nostru ablegatu Andrieviciu, de si a fostu ca uitata cu voia s'eu fara voia la rostirea formulei de juriure, carea dupa gazetele cele nentiesci s'a facutu „in töte limbele tieriloru reprezentate.“ Suntemu detori a respiciä S. sale paretintulu consiliariu consistöriale multiamit'a cea mai profunda, ca au adusu aminte la toti aceia, cari uitasera, ca mai esistu Romani in imperiulu Austriei si afara de aceia, cari au de lucru cu diet'a de la Pesta. Dorere adanca no patrunde inse vedindu ca acestu demnu reprezentantu alu clerulu si alu fundulu relegianariu nu se pote induleci de o cam data de radiemulu celu putericu alu veneratulu nostru anteluptatoriu E. Hurmuzachi. Toema in 17 maiu ser'a candu se petreäu par. Andrieviciu de Romanii cernautieni de töte olasele pana la curtea drumulu de feru, si de unii panu la Eötvös, aducandu: din adanulu inimii sanetate corporala si taria spiretuala de a lucrä cu sporiu bunu pentru binele patriei si alu bisericiei, dupa cum dorese inim'a lui cea nobila; äta ca den alta parte a sositu la Cernauti pre stimatulu nostru capitanu alu tierii de la o caletoria mai indelungata, spre a se porni indata mai departe la Viena. Dara sörtä cea fatala nu voi, ca se stralucöscä Bucovina la deschidere senatulu imperialu cu presentia DSale. O aprindere apriga de plamani l'a silitu a remanä in patu si a chiamä intr'ajutoriu consiliulu mediciloru. Ca o segäta merse indata prin totu orasiulu scirea dospse bolnavirea cea periculösa a capitanulu si rani amaru inimile cele ingri-

Candu gröznicu viforu tare se 'ntinde,
Urlandu spre mine c' unu sboru cumplitu.
Si-ah, cate frupte dulci, gustöse,
Mai avea densulu de-a-mi oferü,
Cate sperantie verdi si foööse,
Mai avea densulu d'a faptu!
Acum apuse bland'a lumina,
Candu am mai mare lipsa de ea;
Nori se radica, cetie se 'mbina,
Tremura 'n temeri anim'a mea.
Nu sciü ce-e Dömne, de-unu tempu incöce
Ah, pieru cu dile bravii mei fii!
Ä rana-mi trece, alt'a se öööe,
Unu valu se scura altu-i aci.
A mele lacremi de-arü fi-intrunite
Totu continentulu l'aru cuptusü;
Dar si pre tine te plangu iubite,
Si'n veci iubite, te voiü gelü.
Caci oine 'n lume a fostu ca tine,
Cu vörba dulce, cu sufletu bunu?
Ä tale glasuri sciau s'aline,
Valulu dorerei, chinulu din senu.
Äunde apuse a ta privire,
Plina de farmecu, plina de doru,
Ä versä 'n laturi compatimire,
Si aplecare spre ajutoriu?!..
Ätate daruri pre stralucite,
Cu carii senu-ti erä seditu,
Cumü jacu acum'a inadusite,
In tiermulu vietii, fara finitu!
Äcumu se cada paltinulu falnicu,
Candu in natura töte-inverdieöcu?

Acumu se strige versulu meu gelnicu,
Candu töte cele se veselescu? ..
Flörea se 'naltia insufletita,
Paserea canta, ventulu e linu ..
Eu gemu de chinuri crudelu strivita,
Plangu unu lucöferu frumosu seninu!
Dar' dormi in pace scumpa fintia,
Pre malulu vecinicu indepartatu ..
Stima eterna si reverintia,
Tie, ce'n lume multu ai lucratu! ..
* * *
Matron'a oftatoriä, aci si rumpe firulu
Gelosulu lamentu,
Se pare ca fiinti'a i-o struncina delirulu ..
Si cade pe momentu.
Si gingasiale-i bratie, lipsite de putere,
O cruce cuprindeau,
Si cum pe cränga rou'a, doiöse lacremele,
Pe cruce licuriau.
Din asta svergolire si-adunca fantasare
De-odata tresari,
Si-o dulce armonia, cu multa superare
Prin eteru se ivi.
Fetiörele plapende, in hora plangatöria,
Tacerea-indepartau,
Privighietori si stele crau ascultatörie
Candu ele intonau:
* * *
„Vitröga-i sörtä care desparte
Unu dulce frate de dragi sorori!
O dulce frate, tu esti departe,
Multu mai departe, ca negrii nori.

Äci e pört'a intunecata,
Ce se inchise in urm'a ta ..
Aseptämu .. inse ea-i nendurata,
Nu si-mai clatesce ttän'a sa.
Äci-i ascunsa scump'a comöra,
De-atate sentiuri dunnediesci,
Äci-i nobil'a ta animidöra,
Plina de sentiuri blande, fratiesci.
Dar mai radica-ti vested'a frunte,
Rentörna era intro cei vii!
Séu döra frate, nu este puncte,
De-acolo 'nööce? .. Nu poti se vii? ..
Atunci ah, cata nenöroire
Atunci prin tine multu amü perdutu;
Ori catu se plangemu, nu-i respaltire,
Pentru frat'a ce o-ai avutu.
Cäci nime 'n lume, nime nu sciü,
Ce radiemu solidu nöa ni-ai fostu;
Fugeamu de göne si de urgia,
Si-aflamu la tine scutu, adapostu!
Ce e frat'a adevörata,
Nime ca tine nu a sciutu,
Si totusi mörtea cea nempacata,
Ti-franse sborulu si ai caditu.
Gertfiäi puterea, gertfiäi repausulu,
Pentru folosulu comunu si santu,
Si totusi mörtea ti-imprinsc pasulu,
Si-acum'a plangemu p'alu teu momentu!
Si-audi tu frate, audi tu öre,
A nöstre siöpte si geluiri?
Audi cum pieptulu nostru se bate,
In triste plangeri si sbocotiri? ..

Vom fi gonite acum mai tare
De pisma, ura, de scopulu reu,
De-aceia ömeni fara 'ndurare,
Cari nu se 'nfrica de Domnedicu;
Dar ori-ce patimi si suferintia
A nöstre animi vor nabusi,
In ele scump'a, dömn'a-ti fintia,
Casü unu söre va stralucü!"
* * *
Vediurati tanguirea matrönoi gelitöre?
I-ati auditu accentulu cu-atat'a doiü rostitu?
Si s'o numescu pe nume? in tonuridulci sonöre
Se spunu ce reprezenta, cumü stralucitu?..
O, cine nu cunöscö pre mam'a cea comunu,
A carei fiu de fala, in ceriuri a sboratu,
Si-a carei nobilu sufletu, cu-a chinulu cununa
Doiösa, sangerata, e-incinsu, incoronatu?!
Är numele curate a mandreloru fetiöre,
Ca dalbele stelutic pe plaiulu celu cereseu,
Ca nisce diamante pomposu licuritöre,
Po feti'ascumpeimame, priviti,cumstralucescu:
Pe frunte-i stä Dreptatea in magica lumina,
Blandeti'a p'a ei fetia fantöscä cantandu,
Pe pieptu Fidelitateä cu para aurina,
Är budiele-i Iubirea le-incinge suridindu
Patru sorori in lume gonite, despeptate,
Ca galnic'a matröna, ca ins'a-si mam'a lorü..!
Departe-i inca remnu-ti o scumpa libertate?
Departe-i inca tempulu doritu, trium-fatoriu? ..!
Moise Popiliu.

gite ale Romanilor. Dada prevedinta ddieasca se indura de tierisiura noastra si ne feri de o lovitura cumplita si neprevaduta in urmarile ei. Dupa cate-va zile fatale se pleca bol'a spre mai bine si acum'a se afla DSA afara de totu pericolulu pe calea insanatosarii, de si se pare ca va trece mai multu timpu pana ce va pote a se apuca de lucrarile sale binecuvantate. Tote inimile patriotice se indrepta catra tronulu cersescu cu cele mai ferbinte rugi, ca se ni se radicea barbatulu natiunii cum mai curundu cu sanetate deplina, ca se pota ocupa scaunulu seu de ablegatu in senatulu imperialu, unde se vor trata interesele cele mai vitale ale imperatei si ale tierii nostre inse-si.

Suntem securi, ca si pre onoratuulu reprezentantu alu nostru din cas'a de sus a senatulu imperialu Baronulu Vasileu va spriginu din tote poterile sale autonoma Bucovinei, causa cea mai vitala si unica mantuitoia a ei, precum si tote cauzele cele drepte ale ei, ca ale unei tieri romanesce, precum ni-a si datu DSA dovedu despre simtiemintele sale patriotice si natiunale precum si despre devotatiunea sa nobila inca pe candu a ocupatu scaunulu de ablegatu in diet'a bucovinena. Despre Escelint'a Sa par. episcopu Hacmanu inca totu nu scimu, candu se va porni la Viena, ca se ocupe si Pre Sancta Sascanunulu seu in cas'a de susu a senatulu imperialu? Se vorbesce ca tocm'a la inceputulu lunii viitoare.

De si ni-au adusu nr. amintitu alu pretiutulu diariu alu DTale numai catu o amintire scurta despre senatulu imperialu, totu-si ni-a batatu la ochiu trecerea cu vederea a ablegatulu alu cincilea den Bucovina pretoriulu Procopowicz, ore se nu fie purcesu elu inca la Viena? (E aici Red.)

Multa recunoscintia am detori noi, daca ai binevoi a ni aduce sciri speciale despre pasirile ablegatiloru nostri bucovineni, caror'a li dorimu sporu bunu intru aperarea intereselor adeverate ale tierii! (Se intielege ca scirile nu vor lipsi, dar pana acum senatulu n'avu multe siedintie. Red.)

Lentia (Linz in Austria sup.) in 30 maiu st. n. 1867.

(*Parerea unui mecatu desme calugari si diarie.*) O. Dle Redactoru! Cu ocaziunea caletoriei mele missionarie-canonice, fiindu in Viena, avui ocaziune a mi se splica intre altele si despre calugarii din Romani'a, de la unu individuu de aceeasi categoria. Densulu mi spuse ca in sant'a monastire Caldarusieni in Romani'a sunt 200 pana la 250 de calugari. Audindu acesta spusa, me mirai! dar si disei splicatorulu: pe calugarii cei buni si arnici, i-asiu face soldati seu profesori, era din cei ne-harnici cari sciu numai a se roga, asiu lasa o suma de treisprediece insi, intielegendu intre acei treisprediece si pe staretu. Acesta am dis'o in prupa la audirea ne mai audita despre atati'a calugari intr'o monastire. 200 pana la 250 de calugari, nu vor pote face mai buna si mai primita rugatiune la Ddieu de catu treisprediece calugari.

Daca locurile devenite vacante prin repausarea calugariloru pana la reducerea numerulu loru la treisprediece insi, nu s'ar completat, era fostele dotatiuni pentru acestea, cu tota ocaziunea candu ar repausa vre unu calugaru, s'ar alaturat la vre o fundatiune destinata pentru cultura spirituala, industriala, si comerciala a poporulu romanu; seu numitele dotatiuni daca ar infintia fundatiune de stipendie pentru teneri romani talentati, credu ca mai multu bine ar aduce romaniloru.

O. Dle Redactoru! Despre diariulu „Albina” ce am prenumeratu pentru scol'a din comun'a C. am decisu ca totu romanulu din comuna care scie ceti, seu va voi se invetie a ceti, are dreptu a cere numerii din Albina, si se-i cetesca. Am decisu ca numerii cetiti, la tota finea lunei se-i dee, scii cui? prunciloru cari au trecut d'in anii obligatori de a frecuentat scol'a, dara in dile de domineci si s'ar batori vor veni la biserica vor siede in rendu dupa spatele scolariloru, si vor canta cu ei la olalta. Anca si aceea am decisu in privintia numeriloru Albinei, ca si celor'a lalti prunci cari mai nainte umblasera la scola, dara dupa trecerea din anii indetoritori de a frecuentat scol'a, nu ar pote seu ar fi lasi a veni la biserica, se li dee occasionalminte din numerii Albinei, dara nu cu dogenire, ci cu o sfatuire incuragiatia la cetirea novelorulu si la umbla-

rea la biserica; ora et labora et dabit tibi Deus omnia bona.

Resultatulu ce ar pote face prunculu care de la doisprediece ani pana la vers'a de a fi soldatu, s'ar deprinde in cetirea diurnelor, cugetu ca nu i-ar fi fara de folos.

B . . . a.

De la marginea **Transilvaniei** catra Banatu 6 maiu 1867 st. v.

In nr. 46 a stimatei foi „Albina”, d. autoru alu articolulu „Scolele nostre din Trnina” continuandu face o nota in care me atinge ca asiu nega ceea ce e invedoratu ca sorele, — mai departe face intrebarea, ca sciu eu aceea, ce invetiatiulu Fogorasiu in anulu 1864 fiindu atunci in Rosicani, au respunsu Dlu Consiliaru scolaru, si cum au aflatu acea scol'a? — mai departe dice: ca in articolulu dsale „unde si unde me va reflecta.” —

Cu rabdare am cetitu amintitulu articulu, — in nr. 48 aflu „Incheiamu acestu articulu etc. in nrulu 49. nu cetescu din acelu articulu nimicu, — si asi, mi ieu voia ca la acea reflectare, si respective la intrebarea pusa de cor. se respundu urmatioarele:

Ca eu asiu voi se negu ceea ce e invedoratu ca sorele; e departe de mine, — eu mi-am datu parerea mea individuala atata, in catu am cunoscentia de scole, si in catu am vedutu si vedu si astadi starea scoliloru nostre. — Sum mangaiatu ca in parerea mea nu sum senguru.

D. corespundinte se apuca de mine candu in st. foia Telegrafulu Romanu in nr. 25, 26, si 27. i sa'u datu deslucire in caus'a scoliloru mai pre largu, reflectandu-lu la articulu datu de Ds'a — sum mangaiatu am disu, — candu in nrulu 49. a Albinei (corespundintia din Bradu), cetescu cu placere acesta: „s'a radiecatu toastu in sanetatea si onorea clerului gr. or. alu acestui comitatu ca primii incepatori ai punerei fundamentulu de institutu gimnazialu etc etc. nu mai am lipsa de desvovatiune, — si acea numire nemeritata, — nu o primescu ci o respingu.

Ce se atinge de aflarea scolii in Rosicani de Ilustritatea Sa Dnulu Consiliaru in anulu 1864 sciu bine cum au aflato. — sciu si ceea ca Ilustritatea Sa nu va ave cuventu a spune ca din partea invetiatiului respectivu a aflatu neindestulare, — sciu si acea ce numitulu invetiatiulu a respuns Ilustritatei Sale, — respunsulu acea nu atinge nimicu corespundintia subsemnatulu, — credu, ca sciindu D. corespundinte acea ce au respunsu invetiatiulu Fogorasiu, — aflu de prisosu a intrebá ca ce au disu la acea Ilustritatea Sa.

Asecurezu pre D. corespundinte, ca despre cele lipsite la visitarea scolii de catra Il. Sa D. Cons. in acelu anu, — Vinovatulu, — cu ocaziunea tierinei examenulu anuale in Rosicani, de la Pre on. D. prip. Nicolau de Craiuciu naintea publiculu adunatu, au cape-tatu dogena cuvenita, ce nu i-a servitu spre placere.

In fine D. corespundinte se vaieta ou Mateu, ca eu si cu semenii mei, nu jocamu dupre fluera Dsale, si nu plangemu la cantulu dsale. — Mie inca fie-mi iertatu a dice cu marele apostulu Paulu: „Marturisesc cuventulu, certa, mostra, indamna cu rabdare si cu invetiatura, ca va veni tempulu candu invetiatur'a cea sanetosa nu o vor primi, ci dupre placere si poftele sale si-vor alege lorusi invetiatori, cari se vor scarpina la urechi, si de la adeveru audulu si-vor intorce, si la basne se vor pleca.” Timoteiu cap. 4. versi 2. 3. — P. F.

VARIETATI.

— *Parastasu.* Din Micalaca (langa Aradu) cu datulu 22 l. c. ni se scrie: In 22 aprile v. adeca in diu'a de San. Georgiu in biserica gr. res. din comun'a susnumita, fiindu de fatia numerosulu poporu romanu, s'a timentu parastasu pentru pi'a memoria a reposatulu fostu comite supr. alu Aradulu Georgiu Popa. A celebratu dl. parocu localu Leontiniu Gherga; pe fatia poporulu se vedeau lacreme de intristare ce o causa perderea pre durarosa a barbatulu doririloru. Fie-i tierin'a usiora!

— *E Fiume orasiu magiaru?* Dupa conscriptiunea oficiala Fiume are 12.600 de locuitori, intre acestia sunt magiari 76 di: sепte-dieci si siese. Acum magiarii se vor fi maispo-

ritu cu d. comisariu reg. Cseh si ceia lalti oficiali, buna ora cum se sporira si magiarii din Trnina.

— Nr. 18/1867. Soc. de Lept. a Jun. Rom. Satumarerc. — Onorate Domnule Redactoru! Societate de Leptura a Junimea Romane Satumarere, si esprime cea mai cordiala multamita: 1) Clarisimulu Dnu Dr. *Georgiu Silasi* pentru ca a avutu bunetea a ne onora cu 1 esemplariu gratisu din: „*Sionulu Romanescu*”; 2) Spept. Dnu *Georgiu Popa* pentru 1 esemplariu gratisu din „*Albina*”; (A fostu despusetiunea dd. fundatori ai Albinei, a se trimite cate unu ess. gr. tutororu societatiiloru de lectura a — *junimeci scol.* si cari esistu ca atari. Red.) 3) Spept. *Iosifu Vulcanu* pentru 1 esemplariu gratisu din „*Gur'a Satului*”; 4) Spept. Dnu *Iacobu Negruzzi* pentru ca ne-a onoratu cu 2 esemplariu gratisu din foia reuniunei *Junimea*; intitulata: „*Convorbiri Literare*” in Iasi. — Mai incolo Societatea dedica multamita publica aceloru pre stimati barbati, cari convenindu in Zsidany pentru a se consvatu despre alegerile dirigatiloru comitatensi, — la provocarea pre On. D. Petru Branu protopopu in Satumare, avura bunetea a subscrie o suma de 14 fl. v. a. pentru Societatea nostra, si anume: Pr. On. Dnu. Ioanu Stanu protopopu in Pomi 2 fl., Pr. On. Dnu. Petru Branu protopopu in Satumare 1 fl., pr. on. dnu. Vasiliu Catoc'a dro. in Borlesci 1 fl., m. on. dnu. *Georgiu Fabianu* parochu in Zsidany 1 fl., pr. on. dnu. Ioanu Szeremi protopopu in Madarasz 1 fl., m. on. dnu. *Georgiu Leucutia* parochu in Tataresci 1 fl., m. on. dnu. *Georgiu Papp* parochu 1 fl., m. on. dnu. Ioanu Papp prof. de norme in Satumare 1 fl., m. on. dnu. N. *Juhász* paroch in Kis Moftinu 1 fl., spept. dnu. Vasiliu Fábianu posesoru 1 fl. Spept. Dnu. *Gavriulu Dragosiu* espeditoru comit. 1 fl. spept. Dnu. Vasiliu Papp vice-notariu onorariu comit. in Satumare 1 fl., spept. Dnu. *Iosifu Papp* vice-notariu comit. in Satumare 1 fl. Societatea de leptura esprimendu-si cea mai cordiala multamita susu atinsiloru pr. on. Dni Redactori si contributori; ii roga totodata, ca se nu uite chiaru de totu de ea nici in viitoriu. *Ludovicu Valeriu Rubenescu* m. p. notariulu corespundintieloru.

— *Immormentarea tie-iertatulu protopopu Marcu* s'a intemplat la Logosiu cu tota pomp'a. Ittea Sa d. episcopu Ioane Popasu a venitu insu de la Caranbesiu a conduce s. ceremonii si a-si areta dorerea ca a perditu unu spriginu mare intru implinirea santei sale chiamari. Cuventarea Ittei Sala i mai adause la numele de oratoru mare de care se bucura acestu parinte eppu. Au luat parte multime de poporu de tote confessiunile si natiunalitatele, dovedindu prin acesta catu de mare a fostu amorea si stin'a pentru repausatulu, care neciodata n'a lasatu se treca ocaziunea de a ajuta celoru lipsiti cu tote ce-i steteau in potintia, era binele publicu l'avea in multa ingrigire. — Un domnu ni-a descriu aceste ceremonii, dar bagu de sema nu va fi cetitu scrisoarea ca in unu locuri n'are inticlesu, si asi n'o potemu folosi tota. — Fie-i repausatulu tierin'a usiora!

— „*Salvarea Austriei*” e titulu unei brosiure nemtiesci, in care intre altele gasimu aceste cuvinte vechi: „Dualismulu nu se pote efectui. Neci cu octroiare nu se vor pote infintia cele doue corpuri reprezentative. Din colo de Lait'a croatii, serbii, slovacii, rusinii, romanii si sasi, din coce polecii, rusinii, cheii si slovenii se vor opune centralisatiunei duple.”

— *Reminiscintie magiare.* Precum ne inseintiiza diurnalele magiare de Buda-Pesta, s'a serbatu in capital'a Ungarici aniversaria evinematulu candu armata revolucionaria ungarisca la 1848 a reportatu invingere a supr'a celei imperatesci si a ocupatu Bud'a. Mormintele honvediloru (ostasiloru din revolutiune) au fostu decorate cu solenitate. Au luat parte la solenitate mai multu mii de omeni, barbati si femci. Cati honvedi mai sunt in vietia dintre cei de la 1848, si cari locuescu in Buda-Pesta, toti s'au infatisiatu.

Respunsu

Facundu-se intrebare din mai multe parti, ca esita foia scolastica „Magazinulu pedagogicu”, care am fostu anuntiat'o, avemu onore a raspunde, ca din numit'a foia au esitu pana acumu trei brosiure. Cu brosiura a treia inse s'a prefacutu in foia lunaria, concediendu Escel-sulu presidiu gubernialu prin gratis'a ordinatiune dto. 3. aprile a. c. nru. 1381 praes. ex

1867, se se edec in tota lun'a, remanendu program'a si conditiunile de mai nainte.

Nasaudu in 22 maiu 1867.

Redactiunea.

Baladele bros. II. de Dr. Marienescu s'au speditu tutororu domniloru cari le-au prenumeratu. Ceremu iertare pentru intardiarea compactorulu cu brosiurarea loru. Acei dd. cari m le-au primitu pana acum'a, binevoiesca a reclama. — Curundu vom pote spunu si numele librariloru din diferite locuri cari vor primi a supra-le a vinde din a cele balade. Pretiulu unui esemplariu 60 cr. era pe chartia fina 1 fl. Noi de spunemu inca cu multe esemplarie.

Respunsuri.

Unu domnu din Logosiu ni trimisu o corespundintia cu semnul ©, dar acestu semnu e proprietatea altui domnu d'acolo, deci se ne iertate daca n'o potemu intrebuintia.

Dlu Popoviciu la Op. Despre column'a lui Traianu nu scimu neci noi multu de catu am spusu in unulu din nr. primii ai anulu acestuia. Daca in adeveru va apare, atunci dd. pietori si editori nesmintitu ne vor inseintiiza, vor trimite in coce si esemplarie, si atunci noi erasi vom aduce la cunoscentia publica, deci Te rogandu-si cu acceptare pana atunci. Opulu de Cipariu ce-lu do-resci se afla de vendiare si la Sant'a Sa in Blasiu si la Filtseh in Sibiu; era pretiulu e 1 fl., seu 1 fl. 20 cr. mai scuru nu scimu pentru ca librarii de lungu timpu nu ma trimitu cataloge. De epistola privata se ierti ca tocm'a acum sum pre ocupatu.

ad Nr. 77.

Escriere de concursu.

Prin mortea parochulu, fostulu totuodatu si protopresbiteru districtualu Ioane Mare, devenindu in comun'a bisericesca greco-orientala din Logosiu vacanta parochia primaru, pentru implinirea ei se deschide concursu.

Competitorii pentru acesta parochia, amensuratulu decisulu consistoriale din 23 Septembrie 1865 si circulariulu episcopescu din 8 Septembrie 1865 Nr. 260 au de a documentu absolviu gimnasiulu superioru de 8 clase, si a cursulu teologicu, era reursele loru astufelu instruite a le tramite in terminu de 3 lune de la publicarea a cestui concursu catra adunarea generala a comunci bisericescu greco-orientale din Logosiu. In maneala domnulu Paulu Maniu presidiu alu ei.

Din siedintia adunarei generale a comunci bisericescu gr-orientale timentu in Logosiu in 14/26 Maiu 1867.

(1—3) Comuna bisericescu.

Cursurile din 31 maiu 1867. n. ser'a.

(dupa aretare oficiale.)

	bani	marl.
Inprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	55-90	56-—
„ „ contributiunali	91-25	91-75
„ „ 1 oas in argint	88-75	89-25
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci) ..	88-75	84-55
Cele nationali cu 5% (jan.)	70-70	70-90
„ metalice cu 5%	60-—	60-10
„ „ maiu - no	62-50	62-70
„ „ 4 1/2%	53-—	53-25
„ „ 4%	46-75	47-25
„ „ 3%	36-25	35-75
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	80-20	80-40
„ „ 1860 1/2 in cele intregi	88-50	88-70
„ „ 1/2 separata	92-25	92-75
„ „ 4% din 1854	79-—	79-50
„ din 1839, 1/2	145-50	146-50
„ bancel de credit	127-50	127-75
„ societ. vapor. dunarene cu 4%	88-50	89-50
„ inaprum. princip. Eszterházy a 40 fl. ..	90-—	95-—
„ „ Saba a	30-50	31-—
„ „ cont. Palfy a	24-—	25-—
„ „ princ. Clary a	25-—	26-—
„ „ cont. St. Genois a	22-—	23-—
„ „ princ. Windischgrätz a 20	17-—	18-—
„ „ cont. Waldstein a	21-—	22-—
„ „ Koglevich a 10	12-—	12-50
Obligatiuni de sarofinatore de pament:		
Cele din Ungaria	71-50	72-25
„ Banatul tem.	71-—	71-75
„ Bucovina	68-—	68-50
„ Transilvania	67-75	68-25
Actiuni:		
A bancel nationali	723-—	725-—
„ de credit	135-—	135-20
„ „ scont	614-—	616-—
„ „ anglo-austriace	96-—	96-50
A societatei vapor. dunar.	484-—	486-—
„ „ Lloydulu	188-—	192-—
A drumulu ferat de nord	168-50	168-70
„ „ „ stat	282-—	283-—
„ „ „ apus (Elisabeth)	142-25	142-75
„ „ „ sud	199-75	200-25
„ „ „ langa Tisa	147-—	147-—
„ „ „ Lemberg-Czernowitz	181-—	182-—
Bani:		
Galbenii imperatesci	5-92	6-93
Napoleon'dori	10-05	10-06
Friedrichsd'ori	10-45	10-56
Suverenii engl.	12-60	12-65
Imperialii rusesci	10-25	10-30
Argintulu	123-—	123-—